

הפורחת בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu
דרשו ד' ועוזו
קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום חמישי כ"ז תשרי תשפ"ד | דף היומי בבלי: קידושין ס.

דף היומי בהלכה: קס"ח י'.

מוסר: אהבת חסד - 'ואף הקב"ה משתבח' עד 'גדולה צדקה'.

קנין חכמה הלימוד השבועי: שער הקנאה "ומי שנוהר שלא יקנא" עד סוף שער הזריזות

אחינו כל בית ישראל הנתונים בצרה ובשביה המקום ירחם עליהם ויוציאם מצרה לרוחה ומאפלה לאורה ומשעבוד לגאולה

ושוב אני חוזר ואומר, אין לנו רשות להכניס בתוכנו הרהורים כאלו המביאים לידי פחד ובהלה, שמעציבה ומרגיזה את נפשות בנ"א, שהוא נגד רצונו ית', ואין בזה שום תועלת

שללי חיזוק ודברי עידוד ונוחם מכ"ק מרן האדמו"ר מתולדות משה שליט"א לנוכח המצב הקשה השורר בארצה"ק

הבה נתחזק יחד להמשיך בתפילה לשפוך שיח ולקרוא אל ה' בחזקה, הרי אין כוחנו אלא בפה, ואין לנו על מי להישען אלא על אבינו שבשמים, ולבקש מלפניו שירבה כבוד שמים, ויתגדל ויתקדש שם כבוד מלכותו מתוך רחמים וחסדים ומתוך שלום ואחדות. הפסוק אומר [זכריה ד, ו] 'לא בחיל ולא בַּכֶּחַ פִּי אִם בְּרוּחֵי אֱמֶר ה' צְבָאוֹת', ועל כן פשוט וברור לכולנו כי משום בשר ודם תבוא לנו הישועה, ודווקא לכן מוטל עלינו החרדים לדבר ה', המאמינים בה' ובמשה עבדו, לבקש ולהתחנן לפניו יתברך על הגאולה השלימה, שיתקיים בנו כבר הפסוק: 'כִּימִי צִאתְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם אֶרְאֶנּוּ נִפְלְאוֹת' [מיכה ז, טו], שיתגלו מופתיו ונפלאותיו בקרב כל הארץ, באופן שכל אחד ואחד ישאל ויבקש 'איה מקום כבודו', עד שיתברר כי הנה ה' ניצב עלינו, ונצא מן החושך, לראות את מעשי ה' ונפלאותיו, כי מלוא כל הארץ כבודו, ואז נזכה לביאת משיח צדקנו במהרה.

הרי עכשיו כאשר אנו מתבוננים בכל דברי הקורות האלו,

עת צרה היא ליעקב, יחד עם כל בית ישראל נמס ליבנו ודאבה נפשנו מרוב תוגה וצער, על דם ישראל אשר נשפך כמים באכזריות נוראה, בחוץ תשכל חרב ובחדרים אימה, ליבי ליבי על חלליהם, על שמועה לא טובה כי באה, אשר למעלה מאלף נפשות מישראל נהרגו ונטבחו רח"ל במיתה חמורה, ומושלכים כדומן על פני האדמה בחוצות עיר, ורבים רבים הלכו בשבי לפני צר ואויב, וירב בבת יהודה תאניה ועניה, אוי נא לנו! כי שבת משוש ליבנו נהפך לאבל מחולנו, כאשר בעצם יום שמחתנו שמחת התורה, הופרה השמחה ורבתה הרעה בקרבנו, ולדאבון ליבנו נתקיים בנו הפסוק: 'שָׁכְבוּ לְאֶרֶץ חוּצוֹת נֶעַר וְנָקָן בְּתוֹלְתֵי וּבְחוּרֵי נִפְלוּ בְּחָרֶב הֲרִגְתָּ בַיּוֹם אֶפְרָיִם טַבַּחְתָּ לֹא חִמַּלְתָּ' [איכה ב, כא]. טייערע ברידער! בעת הזאת, העצה הנכונה היא, לצעוק ולהתריע אל ה' יתברך על גאולתנו ועל פדות נפשנו, שיחיש ויפדה אותנו מבור גלותנו, ומצות עשה מדאורייתא היא להתפלל אליו יתברך, לבקש רחמים על אחינו בני ישראל הנתונים בצרה ובשביה.

באותו כלי זיין כמו במלחמה ההיא של מלחמת הסקאדי"ם, והיא "תפילה", יותר אין כבר ממה לדאוג ולחשוש, וזאת יודע כל אחד אשר בשם ישראל יקרא, ש"תפילת רבים" - תפילת הכלל מעומק הלב פועלת מהרה בלי שום עיכוב כלל, אפי' שאיננו ראוים לניסים, וכמו דאיתא בגמ' [ברכות ח.]. מנין שאין הקדוש ברוך הוא מואס בתפלתן של רבים, שנאמר: 'ולא ימאס בפיר פח לב'. ובפרט הדברים אמורים, לאחר הימים הנוראים שבהם שבנו כולנו בתשובה והכרזנו "המלך", על כן בטוח אני באלה, שיגאל אותנו הקב"ה במהרה בקרוב ממש שוין שוין אמנו.

ובענין הפחד והבהלה: כבר אמרנו וענינו לא אחת ולא פעמיים, כי יהודי החי עם ה', אינו חושש משום פחד ובהלה, וכל היראה נועדה רק להעיר אותנו להתדבק בו יתברך, לעבוד אותו מתוך אהבה ודביקות ויראת הרוממות, אך לא להישאר בפחד, כי ישועת ה' כהרף עין, זאת ועוד ידע כל אחד, שאין שום מטרה בפחד כשלעצמו, רק אם על ידו מגיע הפחד, לפחד מהדר עוזנו, וגם זה אינו כמטרה, אלא כדרך בשביל לחזור ולשנן כל הזמן כי ה' הוא האלוקים ואין עוד מלבדו, ולהתחזק במידת הביטחון כי ה' ישמרנו ויצילנו, ועוד מעט יתקיים בנו הפסוק: 'הגור חרבך על ירך גבור הודך והדרך' [תהילים מה, ד] שיהא לבוש זה כתכשיטין [שבת סג.]. וכמבואר בחז"ל, **ושוב אני חוזר ואומר, אין לנו רשות להכניס בתוכנו הרהורים כאלו המביאים לידי פחד ובהלה, שמעציבה ומרגיזה את נפשות בני"א, שהוא נגד רצונו ית', ואין בזה שום תועלת,** רק בעת התפילה עלינו לעורר את עצמנו על הצער הקורה בעולם, כדי שיהא התפילה מעומק הלב, שהוא פועלת הרבה.

וראו ליציין מה שאמר הרבי ר' בונם זי"ע שמכל אחד יכולים ללמוד דרך בעבודת השם אפי' מגוי, הלא הם חיות הטרף תכננו היטב את התכנית הזאת, כאשר עשו יד אחת להכות בבני ישראל, ולצערנו הם הצליחו להוציא מחשבת זממם אל הפועל ה"י, ואם כן הבה נעשה גם אנחנו 'שכם אחד' לעשות רצונו, ולעבוד את הבורא, בלבב שלם ולקרב את ביאת המשיח, ועל ידי תפילת ישראל נזכה לראות בעינינו בשובו של הקב"ה לציון וברחמים גדולים. עלינו להיאחז בה', להתפלל אליו ולבקש על עצמנו רחמים וחסדים. וכדאיתא בחז"ל [סנהדרין צח:]: מה יעשה אדם וינצל מחבלי של משיח, יעסוק בתורה ובגמילות חסדים. ואסיים בברכת התורה של "ובחרת בחיים" שכל אויבינו יפלו תחתינו וינוסו כל השונאים מפנינו, אמנו כן יהי רצון.

[תשואות חן חן למכון 'שפת חיים' על עריכת הדברים].

מתחוויר לנו משמעותו האמיתית של הפסוק: 'אם ה' לא ישמר עיר שוא שיקד שומר' [תהילים קכז, א] במציאות ממש, וכפשוטו של מקרא, לפי שאין עצה ואין תבונה נגד ה', כל מי שחשב עד עכשיו, שיש איזה כוח אחר חוץ מהקב"ה, טעה טעות גדולה ומרה, כיון שעכשיו נתברר בבירור מוחלט שכל פרי דמיונו להיות שמור ומוגן על ידי בשר ודם, הוא כלום אפס אפסים אין בו ממש. וברוך הוא וברוך שמו שכל כלל ישראל מתעוררים בתפילות ותחנונים, ומקיימים עצרות תפילות בכל המקומות ברציפות לילה כיום, בביהמ"ד זכרון משה ובשטיבלאך במאה שערים ובבית ישראל וכו', ובכל שאר קהילות הקודש בארץ ובחו"ל, בהם רבים נאספים ושופכים ליבם כמים בתפילה לקרוא אל ה' בחזקה, על אחינו בני ישראל הנתונים בצרה, כאיש אחד בלב אחד, ואם כך הרי ברור הדבר שכבר ניצחנו במלחמה, על ידי זה שאנו מכריזים בוודאות **דין נצח, ואין שום מקום עוד לדאוג ולפחד, כי ה' עמנו.**

ובזכרוני לפני למעלה משלושים שנה במלחמת הסקאדי"ם בשנת תנש"א, כאשר מורי ורבי הגה"ק רבי רפאל בלום מקאשוי זצ"ל בעל ה"ברכת שמים" על הש"ס, הורה לחסידי ולכל השומעים לקולו לצאת מארה"ק ולנוס לשאר מדינות העמים, והיות שהיה קשה היה לי הדבר מטעמים שונים, וגם אני הקטן סברתי שלא יארע שום דבר בוודאות גמורה, פניתי אליו בטלפון לשאול מה דעתו באמת על זה, ונענה לי שמי שרק יכול יצא מיד מארצנו הקדושה, והוסיף שבזכרונו בימים שלפני השואה ל"ע, היו הרבה אנשים מצחקים מאלו שחששו מן הבאות באמרם בתמיהה, היתכן שהנאצים יכנסו לאונגריין וכדומה? והאמת יודע היום כל אחד, שקרה מה שקרה! ה"י. ואז אמרתי וענית לו: אם היה הרבי יודע ורואה מה שקורה פה בארץ, איך מאות ואלפי אנשים נשים וטף מתכנסים בבתי כנסיות ובבתי מדרשות, ומתפללים ובוכים לה' בחזקה שיצילם מכל רע, ושיכניע את השונא, ומה גם שקיימו אז שלושה ימים של משמרות תפילה לילה ויום, שמדברים אל ה' ברצף, היה אומר אחרת, כי לא ימלט שיקרה משהו, ובוודאי היה משנה דעתו ומחשבתו.

ובשמעו זאת, שמח מאוד והרעף עלי ברכות לרוב מעומק ליבו ונפשו על שהחייתי אותו באמירה זו, שלא ידע על כל זה, ותיכף ומיד הפך דעתו ומחשבתו, והסכים לדברי, ולא רק שהסכים, אלא ששמעתי מאחורי הפרגוד שאכן שינה דעתו בזה, באומרו כי אם כן הדבר, אין לחוש עוד, ואפשר להישאר כאן בארץ ישראל ללא חשש ומורא, כי אין כמו תפילת רבים. וכאשר משתמשים אנו

077-2222-666 או *4992

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

"לא הצלחתי לישון כל הלילה", אמר הרב שליט"א, והציג בפני המתפללים דף בו חרוטים שמות של נעדרים

מרן הרב זילברשטיין שליט"א מציג: "כל משפחה תלמד 2 הלכות- שבת מדי יום. השבת בעצמה תסנגר עלינו!"

והדבר הראשון הוא - חיזוק בענין שמירת השבת. המגיד מדובנא - שקיבלתי מרבותי שכל משליו וסיפוריו הם הלכה-למעשה - משל את משלו ואמר, ששמירת השבת דומה למלך שהיה לו עבד אחד ששירת אותו, אבל רעייתו של העבד ההוא היתה הרבה יותר מוצלחת ממנו, והמלך נעזר בה ובחוכמתה. עד כדי כך שגם אם העבד חטא פה-ושם, המלך הותירו על כנו ומשרתו, ולא הענישו, והכל בגלל אשתו, שחוכמתה היתה פי כמה וכמה מזו של בעלה.

יום אחד נכנסה האשה אל טרקלין המלך, שהבחין על-אתר בפצעים ומכות שהיו על פניה. לכשהתעניין המלך מי היכה אותה, התחמקה האשה, ולא השיבה. לא לקח למלך זמן רב כדי להבין שהמכה היתה לא אחר מאשר בעלה, שהוא העבד שלו. חמת המלך בערה בו, וציווה להוציא את העבד להורג, באמרו: 'עד עכשיו הותרתי אותך בחיים, למרות שלא היית העבד הכי-צייטן, בגלל אשתך; אבל עכשיו, שאתה מכה בה ומפריע לה במילוי תפקידה, אין לך זכות-חיים!'

וכך הוא גם בעניינה של השבת, ושמירת הלכותיה, כותב המגיד מדובנא. השבת היא המלכה, היא הכלה של עם ישראל, כמו שאנחנו אומרים 'בואי כלה, בואי כלה'. אם העם היהודי שומר על השבת, ומקפיד על כל הלכותיה, מלמדת עליו השבת בעצמה - ככלתו - זכות גדולה, וגם המלך, מלכו של עולם, משאיר אותנו בשל כך בחיים, והכל בגלל השבת.

אבל ברגע שאנחנו מבזים את שבת המלכה, ומוכיחים לעיני כל העולם יחס מנוכר אליה, אומרים בשמי-שמים שעכשיו אין לעם ישראל זכות-הגנה מפני האויבים!!! וכיון שכך, מי ישמור עלינו?? ועל כך התפייט ה'אבן עזרא' בפיוטו הנודע, ואמר 'כי אשמרה שבת - א-לישמרני!' הנה לנו מחסה והגנה, ושמירה מעולה מאין כמוה, מפני כל הפגעים הרעים הבאים לעולם, רח"ל. נשמור שבת, והאלוקים ישמור עלינו

השבת עצמה תסנגר עלינו

לכן, פנה הרב אל קהל-הקודש, והציע שכל משפחה תלמד בביתה 2 הלכות- שבת מדי יום ביומו, ובכך נעניק לעצמנו, ולכל העם היהודי, הגנה טובה מאין כמוה. השבת בעצמה תסנגר עלינו ותלמד זכות על עם-ה', המתחזק בהלכות שבת, ומוכיח שהיא חשובה לו. ההלכות תַּעֲשֶׂךָ נ ה את הלומדים בידע ובבקיאות

יום ראשון, אסרו חג, לאחר תפילת 'הנץ' עומד מרן הגאון רבי יצחק זילברשטיין שליט"א על בימת בית הכנסת המרכזי, ועיניו מלאות-דמע. 'לא הצלחתי לישון כל הלילה', אמר הרב שליט"א, ומציג בפני המתפללים דף שבו חרוטים שמותיהם של כמה מהנעדרים, שבני משפחתם אינם יודעים היכן הם נמצאים, ומן-הסתם נשבו על ידי האויב, רח"ל.

'אנשים הגיעו אלינו באמצע הלילה, מרוטים וסחופים עד דכא, ותיארו את סבלם ויגונם בעקבות חוסר- המידע אודות יקיריהם, וביקשו שנתפלל לשובם בריאים ושלמים', הוסיף הרב, והמחיש את המצב הנורא-והאיום אליו נקלע העם היהודי בארץ ישראל, מצב שכמותו לא היה מעולם.

אירועי שמחת תורה תשפ"ד הם השיעור המוחשי הגדול ביותר ל'אם ה' לא ישמור עיר, שוא שקד שומר'. מיליארדי שקלים הושקעו בבניית חומה תת-קרקעית שתנטרל את אפשרות החדירה מהמנהרות שכרו אנשי החמאס. נו, אז אם מישהו חשב שאפשר לסמוך על החומה הזו, ועל הגדר מלמעלה, הגיעו המחבלים 'מלמעלה', כך לעין-כל, והפתיעו את כולם. השי"ת הוכיח לכולם בצורה הנוראה והמאוימת ביותר שאם לא סומכים עליו, אין על מי לסמוך. לאף אחד לא היה בדל של מידע אודות מה שמתעתד להתרחש. לא בקו ההגנה הראשון, האמור לחסום את הפולשים, ולא בקו השני; לא תצפיתנים ולא בלוני- תצפית, לא מודיעין. כלום-כלום. אנדרלמוסיה איומה, שלא זכורה כמותה מעולם, כאשר כל ה'כוחות' נתפסו כמי שאינם מוכנים בשום דבר. איך אמר מרן הרב שליט"א בבואו לתפילה בבוקרו של יום שמחת תורה: 'אבינו שבשמים מוכיח לנו שיש עוד משהו מלבד עקירת הדת, וחילולי השבת; יש עוד משהו בעולם, וב'משהו' הזה אין לכם על מי לסמוך, רק עליי! לא על הנשיא האמריקני, ולא על שום ראש ממשלה או רמטכ"ל. רק עליי.'

האשה התחמקה וסירבה להשיב

ביום שמחת תורה, והיום - אסרו חג, דרש מרן הגר"י זילברשטיין בפני הקהל, ואמר במה לדעתו יש להתחזק בימים הנוראים הללו. ההרגשה הברורה היא, אמר הרב, שהקב"ה מדבר ישירות אלינו, אל שומרי המצוות, ובמקום שנפטט מה 'הם צריכים לעשות', אנחנו מחויבים לחשב את דרכינו, ולפייס את בוראנו יתברך ויתעלה.

בס"ד אהא חג סגמא האבא
עת צרה היא ליעקב וממנה יושע

לאחינו בית ישראל היקרים והאהובים,

מוכב בשם מרן החפץ חיים זצ"ל שכל מעשה של יחיד הנעשה במסירות נפש עצומה, ללא לאות וללא רפיון, יכול להשפיע על כלל ישראל כולו עד סוף כל הדורות, ועל אחת כמה וכמה אם כל הציבור כולו מתחוק ומתערר להטיב דרכיו.

אבקש מאחי היקרים, שכל אחד ואחד ילמד בכל יום ויום שני הלכות מהלכות שבת הלכה למעשה, וזהו הדבר המרומם את קדושת השבת לכלל, ועל ידי כך מושפע כל יחיד ויחיד להוסיף בשמירת השבת ולהתחזק בה, וכבר יסוד רבינו האבן עזרא בפיוטו "כי אשמרה שבת, א-ל ישמרני", וכבר אמרו חז"ל (גדה דף עג ע"א) כל השונה הלכות בכל יום מובטח לו שהוא בן העדה"ב.

ובל אחד שיעשה כדברים הללו, מובטח לו שינצל מכל פגע רע, ויזכה שימלא ח' כל משאלות לבו לטובה, ויה"ר שלא ישמע עוד שוד ושרב בנבולינו, ובמהרה נזכה לגאולת עולמים אבי"ר.

בברכה נאמנה

האמת, ולכן כל הנהגה יפה של ת"ח עשויה להשפיע באופן מיידי, ובצורה היעילה ביותר. להמחיש בפני אחינו את יופייה של השבת עלינו להוכיח לצד-שכנגד ששומרי השבת הם נסיכים, וכדאי להם להיות כמונו. התשובה הטובה ביותר להסתה בחוצות היא להתנהג בדרך ארץ, ולשכנע את מי שעדיין לא השתכנע שאורחות-חייהם של שומרי המצוות, משתלבות יפה-יפה במוסריותו של העולם. כאשר הם יראו בעיניהם כיצד מתנהג יהודי אמיתי, קיים סיכוי רב שהם עצמם יבחרו לצעוד בדרך הזו. אם אנחנו נתחזק בשמירה על כל גדרי השבת, ונביע את מחאתנו באופן נאה, יראו כל עמי הארץ כימשם ה' נקרא עלינו, ויבואו גם הם לחסות בצלו של בית המדרש.

אילו היינו ממחישים בפני אחינו התועים את נועם השבת, את היקר והתפארת שבשמירתה, בודאי שהדברים היו עושים עליהם רושם, וגם הם היו חפצים לעבדה ולשמרה. רק כך נוכל להיות בטוחים שעשינו את חובתנו כלפי יום השבת.

וכפי שאמרנו, אני מציע לכל יהודי ללמוד 2 הלכות-שבת מדי יום ביומו, וזו עצמה תהיה סיבה טובה להגנה ולמחסה ביום זעם. כי אשמרה שבת, א-ל ישמרני.

שמירה מהמזיקים

יופייה וטהרתה של השבת, וקווי-האופי שנצרכו בה ע"י הבורא יתברך, מגביהים את אישיותו של היהודי טפחיים מעל אדמה. עצם

בהלכות שבת. הרב הציע ללמוד מתוך משנה ברורה של 'דרשו', או כל ספר אחר העוסק בהלכות שבת, כמו 'ארחות שבת', או הספר ממנו לומדים חסידי בעלזא, וכו'.

בהקדמת המשנה ברורה של 'דרשו' כותבים העורכים, שבעבודת הקודש של החפץ חיים בהוצאת כרכי המשנה ברורה לאור, אפשר היה לראות בחוש את כוח היחיד על הציבור, וכיצד מעשה של אדם יחיד הנעשה במסירות נפש עצומה, יכול להשפיע על הכלל כולו. לימוד הלכות שבת, הלכה למעשה, בציבור, הוא הדבר המרומם את קדושת השבת ואורה לכלל כולו, ומכך מושפע כל יחיד להוסיף

בשמירת השבת ולהתחזק בה.

התחזקות בלימוד הלכות שבת חשובה במיוחד בשל ההתדרדרות חמורה נרשמת לאחרונה בשמירת גדרי השבת ברחבי ארץ ישראל, כאשר יש ראשי ערים שפרצו את חומותיה המקודשות של השבת והפעילו תחבורה ציבורית ביום זה. אלא שצריך לדעת שלמטבע זו של ההתדרדרות בשמירת השבת יש שני צדדים.

מצד אחד, שומרי המצוות מחויבים לעשות כל שביכולתם על-מנת להשיב לשבת-קודש את הודה והדרה, וזאת על ידי שאנחנו-עצמנו ניזהר יותר בכבודה של שבת-קדשנו. וכל זאת בגלל הגמרא במסכת שבת (נ"ד א') (האומרת שפרתו של רבי אליעזר בן עזריה היתה יוצאת ברצועה בשבת, ומספרת הגמרא שבעצם הפרה לא היתה שלו אלא של שכנתו, ומכיון שלא מיחה בה - נחשב הדבר כאילו פרתו- שלו יצאה ברצועה.

יש לחשוש אפוא, שאם לא נעשה את מירב המאמצים כדי למנוע את חילולי השבת, הרי שעל פי דברי הגמרא הנ"ל גם אנחנו עלולים להיות מואשמים בחטא הנורא.

מחאה תוך קידוש שם שמים

מצד שני, המחאה שלנו בדור זה, צריכה להיות בצורה של קידוש שם שמים, ועשיית מעשים נאים ומכובדים שימשכו את אחינו התועים אל בית המדרש, ואל יופייה של השבת.

וצריך גם להוסיף שדוקא בתקופה זו, אפשר להביא לחיזוק אמיתי בכל מה שקשור לשמירת השבת. בשל הצרות והיסורים הקשים העוברים עלינו, אנשים שלא פתחו ספר מעודם, מוכנים כיום להאמין, יותר מתמיד, ששמירת השבת מביאה את הברכה הגדולה ביותר.

אין כמו הימים הללו של אובדן-דרך ותהיה אצל רבים מאחינו התועים, כדי להשריש בליבם את העובדה שהרבה אידיאות איבדו במרוצת השנים את הברק שנילווה להן בתחילת הדרך, ורק שמירת השבת, והיהודי השומר אותה, זכו לנצחיות גם בסערת הימים והזמנים, בתנאים הקשים והנוראים ביותר, בימים שבהם עלה כל העולם כולו בלהבות אש.

דווקא כאשר אידיאות שהיו מושא להערכה - התנפצו והתרכסו לרסיסים, גברה עוד יותר השאיפה להתקרב אל מקור-

בכמה מקומות, והדורות הקודמים היו מקדימים הרבה בקבלת שבת, וכו', והשל"ה בסידורו קודם קבלת שבת מבאר, שהאומר מזמור שיר ליום השבת אחר השקיעה מביא סכנה רבה, ולכן יזהרו לומר קודם שקיעת החמה, שאם לא כן, המזיקים שנבראו בערב שבת בין השמשות מתעוררים ממקומם להזיק". דברי השל"ה ברור מללו, ואם נרצה לשמור עצמנו מן המזיקים, עלינו לקבל שבת לפני שקיעת החמה.

(קול ברמה - ביטון רמת אלחנן)

כניסתה של שבת-קודש, והכלתה על היקום כולו, גורמת לשינויים-של-ממש בנפשו של כל מי שדם יהודי זורם בעורקיו. כניסת השבת מחוללת התרוממות רוח והשראה-רבתי, ואם רק לא נתעלם ממנה, ולא 'נבריח' אותה מאתנו בכוח, נוכל להגיע באמצעותה לדרגות גבוהות, שבימי החולין הן היו רחוקות מאתנו עד מאוד.

בימינו, כאשר הכל מחפשים סגולות לשמירה, יש להוסיף כאן דברים מתוך 'ערוך השלחן' בשם השל"ה. "כאשר שמענו כן ראינו

היום: כאלף אברכי "ש"ס אידן" של 'דרשו' בכל רחבי תבל ייבחנו על חצי ש"ס, כ-1500 חברי קניין הלכה יקיימו את המבחן הראשון במחזור הרביעי

מוקדי מבחני דרשו אוחדו לאור המצב - להעמיד ש"ס אידן ומורי הוראה בישראל

תכנית 'קניין הלכה', נחשבת למסלול ההלכה הקשה ביותר בעולם ההלכה, מקנה לאלו אשר מסיימים אותו מקץ שש שנות עמל ויגיעה, את תעודת 'חילך להוראה' שמאפשר להם את הנדרש להם כבסיס לפסוק הלכה ולכהן כרבנים בקהילות הקודש. בשלושת המחזורים שנערכו עד כה מרבית הרבנים המסיימים שליט"א השתלבו כדיינים ומורי הוראה בקהילות בעולם היהודי כולו.

למבחן המיון נרשמו כ-5000 אברכים מהעולם היהודי, שעמלו והתכוננו במשך כחצי שנה על מנת להצליח במבחן שיקבע האם ישתלבו במסלול הלימוד במלגה מלאה או כחברים בתוכנית ללא מלגה. בנוסף למבחן המיון הנוכחי, הקבלה לתכנית 'קניין הלכה' מתאפשרת רק לאלו שעונים של שורה של קריטריונים נוספים וזאת על מנת לוודא שהם אכן ראויים ונכונים לשעבד שנים ארוכות מחייהם לטובת המסלול המתגורר הדורש התמסרות מוחלטת לאורך כל ימות השנה.

בע"ה ביום שני הבעל"ט יחד עם ישראל ללימוד בסדר לימוד 'העמוד היומי - דרשו' ללימוד הש"ס בבלי, בארבעה מסלולי לימוד לשינון וחזרה או ללימוד עיון רשי תוס' ומראי מקומות. עשרות קהילות קודש, כוללי ערב הצטרפו לתכנית החדשה, ולמעלה מ-350 שיעורים חדשים יחלו למסור שיעור דבר יום ביומי בעמוד היומי ברחבי העולם היהודי.

התכנית החדשה מבית דרשו תאפשר בסייעתא דשמיא לכל יהודי ללימוד עמוד ביום בבלי בשינון וחזרה במתינות ולשכלל את ידיעותיו באמצעות חיבור 'עיון העמוד' שיו"ל דבר חודש בחודשו ומכיל את כל דברי הראשונים, מראי מקומות ומובאות חשובות. מאז פרסום דבר התכנית עשרות קהילות קודש, כוללים, כוללי יום וכוללי ערב כבר ביקשו להימנות על להצטרף לכוח הרבים של כלל ישראל בלימוד משותף ויומיומי. הפונים מכל רחבי הארץ

האברכים בני העליה מקניין ש"ס ייבחנו על כ-1400 דפי גמרא, רש"י ותוס' • המבחן ייערך במקביל גם במוקדים בארה"ב, אירופה, אוסטרליה, ודרום אמריקה • בשל המצב המיוחד אוחדו מקומות המבחן של קניין ש"ס עם מוקדי המבחן הראשון של קניין הלכה במחזור הרביעי • ביום שני ר"ח חשוון: תחילת המחזור הראשון בסדר לימוד 'העמוד היומי - דרשו' לשינון וחזרה של הש"ס בבלי. דווקא בימים אלו - מתחזקים בלימוד ובידיעת התורה: היום ייערך בשורת מוקדים ברחבי תבל, המבחן הגדול על חצי ש"ס. המבחן המרכזי בא"י ייערך בבנייני האומה בירושלים, בהשתתפות מאות ש"ס אידן". במסגרת המבחן, אברכי הש"ס אידן בני תכנית 'קניין ש"ס' ייבחנו במשך שעות ארוכות על כ-1400 דפי גמרא, רש"י ותוס'. המבחן ייערך במקביל גם במוקדים בארה"ב, אירופה, אוסטרליה, ודרום אמריקה.

במסגרת תוכנית "קניין ש"ס" נערך מבחן מסכם כל חצי שנה על הנלמד החל ממסכת ברכות. בתוכנית זו הלימוד והמבחנים הם על 30 הדף החודשיים (בהתאם לתכנית "קניין תורה"), ולאחר 4 חודשים מבחני 120 דף, כשלאחר מכן פעמיים בשנה בימי בין הזמנים של ניסן ותשרי מתקיים מבחני "קניין ש"ס" על הדפים שנלמדו במשך החצי שנה, כאשר המטרה היא לחזור פעמים נוספות על דפי הגמרא שנלמדו. כל מבחן של "קניין ש"ס" כולל את הדפים שנלמדו בעבר מתחילת הש"ס, כשבכל מבחן נוספים עוד כ-180 דף. כך יוצא שלקראת סיום חצי הש"ס משתתפי התכנית ששרדו את המבחנים הקשים, נבחנו בפעם אחת על כ-1400 דף.

מוקדי המבחן של קניין ש"ס אוחדו עם מוקדי המבחן של קניין הלכה המקיימים את המבחן הראשון במחזור הרביעי לנבחרים שבחברה.

כלימוד נוסף והן כדרך הנכונה ביותר לשינון, חזרה ולהרחבת הידיעות בש"ס. כמו כן נרשמת התעניינות מרחבת מצד ארגונים תורניים בכלל קהילות הקודש המעוניינים להצטרף לדברון חברי הקהילה ללמוד ולשנן בתכנית החדשה, כלשדבריהם עצם הדבר שמדובר במסגרת השווה לכל נפש, מאפשרת ומדברנת אותם לצאת עם הבשורה להגדיל תורה וידעיתה.

ורכזי דרשו ברחבי תבל ביקשו לפתוח שיעורים, הגישו בקשות להשתלב במבחנים והתעניינו אודות קבלת קונטרס 'עיון העמוד' שילווה את כלל לומדי העמוד היומי בעולם היהודי. כאמור נכון לעכשיו ביקשו להימנות על התוכניות כוללים רבים, בהם לא מעט כוללי ערב חשובים. כלל ראשי הכוללים חוזרים ואומרים שמדובר במסגרת הטובה ביותר ללימוד בכלל ערב הן

מהו בידינו לעשות?

כל אימת שמתרחשת צרה, או כאשר רוחות מלחמה מנשבות בעולם והלבבות הולמים מפחד, מקווים יהודים לגאולה השלמה

של השנה שעות האור הן מועטות, כך יצא שהנוסעים שישנו חזק במשך יותר משתים עשרה שעות, התעוררו כאשר שוב החשיך היום. אמרו קצת תהילים, שוחחו כמה שעות, הוציאו י"ש ושתו, ונרדמו במהלך כל היום. כשהתעוררו לבסוף משנתם - שרר בחוץ חושך מוחלט.

תהו הנוסעים וקבלו לפני העגלון: מה קורה כאן? איך יתכן שהלילה ארוך כל כך ואינו נגמר לעולם!?

השיב להם העגלון: על איזה לילה ארוך אתם מדברים? עבר יום אחד, עברו יומיים - הבעיה שלכם היא שישנתם בימים הללו... סיים המגיד: על כך אומר הנביא ישעיה "שומר מה מליל, אמר שומר אתא בוקר וגם לילה אם תבעיון בעיו שובו אתיו" (ישעיה כא, יא-יב) - שואלים אנו את הקדוש ברוך הוא, שהוא שומר ישראל: "שומר מה מליל" - למה זה הלילה והגלות כה ארוכים הם? והשומר עונה: "אתא בוקר" - כבר היה בוקר, כבר היו כמה וכמה הזדמנויות לגאולה, אך אתם אחרתם את הבוקר "וגם לילה" - וכבר בא לילה חדש.

ומה העצה לזה?

היא מתבארת בהמשך הפסוק "אם תבעיון בעיו" - עליכם להתפלל, כפי שמפרש רש"י שם "אם תבקשו בקשתכם למהר הקץ", וכן "שובו אתיו" לשוב בתשובה.

(מתוך הספר החדש על עניני תפילה "אוחילה לא-ל")

תפילה לישועה

כל אימת שמתרחשת צרה, או כאשר רוחות מלחמה מנשבות בעולם והלבבות הולמים מפחד, מקווים יהודים לגאולה השלמה וכמעט ששומעים את פעמי המשיח. אלא שהתקווה הגדולה נכזבת שוב, והתחושה היא שיש משהו שעדיין חסר ועוד לא נעשה.

מהו הדבר שבידינו לעשות?

שאלה זו שאל החפץ חיים את רבי בנימין הצדיק, המגיד מראדין, כאשר הגיע לבקר בביתו. החפץ חיים נאנח ואמר "אוי וי, ר' בנימין, מה יהיה? גלות כה ארוכה, לילה כה חשוך!" ענה המגיד: רבי, אמשול לפניכם משל.

במהלך חורף קשה יצאו כמה בעלי בתים לנסיעה ארוכה, הנמשכת כמה ימים, מפטרבורג לאודיסה. הואיל ובעיצומו של החורף ירדו שלגים כבדים, הם שכרו עגלת שלג מיוחדת שנקראת 'שליטין', אשר נרתמה לשני סוסים בריאים וחזקים. הם עצמם התכוננו לכפור העז, והתעטפו במעילים כבדים.

העגלון יצא לדרכו בתחילת הלילה. בתוך העגלה אמרו הנוסעים קצת תהילים, שוחחו ביניהם והעבירו באופן זה כמה שעות. אחר כך הוציאו קצת י"ש כדי לחמם את העצמות, וכולם שתו והתחממו ונרדמו בזה אחר זה.

בינתיים האיר הבוקר, אך הנוסעים נותרו רדומים. בעונה זו

האזינו לתוכנית 'הפותח בכל יום' בקו השיעורים של דרשו

כל הכתבות והתוכן משודרים להאזנה מדי יום מפי הרב אברהם פוקס

077-2222-666 שלוחה 31

ארגון 'נוצרי לשון' ביוזמה מיוחדת לרגל המצב, של חלוקת אלפי ספרי 'אהבת חסד' חינם

בצדקה וחסד'

בארגון 'נוצרי לשון' אומרים כי ע"י לימוד קבוע כל יום וכן ע"י עשיית פעולות חסד לקרובים ולרחוקים כל יום, זה ודאי יעורר מידת החסדים ורחמים מן השמים לכן יוצא כאמור הארגון, במבצע מיוחד של חלוקת ספר 'אהבת חסד' חינם לכל מי שישתדל לקבל על עצמו ללמוד כל יום במשך 40 יום. פרטים על מוקדי החלוקה, וקבוצות המעוניינים להצטרף ניתן לקבל בטל' 02-5821180.

לרגל המצב כאן בארץ ישראל והמאורעות הקשים, יוצא ארגון 'נוצרי לשון' במבצע ענק לחיזוק הלימוד בספר 'אהבת חסד' של מרן בעל החפץ חיים זיע"א.

במסגרת המבצע המיוחד יחולקו אלפי ספרי 'אהבת חסד' חינם לכל מי שישתדל לקבל על עצמו ללמוד כל יום במשך 40 יום. בספר 'אהבת חסד'.

ב'נוצרי לשון' מביאים את מה שכתב רבינו החפץ חיים בסוף ספרו אהבת חסד: 'שהיום שאנו רואים בעינינו שמידת הדין גוברת מאוד בעולם מידי יום ביום כמה מחלות ומיתות משונות וכו' עד שאין לך יום שאין קללתו מרובה מחברו כמה צריך להרבות

באותם ימים ושעות שנסע במסירות ושהה בתוך הישיבה, אמר שיעורים ודיבר עם הבחורים בלימוד, לא היתה אפילו אזעקה אחת!

בקיץ תשע"ד, ב"צוק איתן", כשנחתו אלפי טילים על יושבי הארץ.
באותם ימים נשאל מרן הגרא"ל שטיינמן זצוק"ל על מה עשה ה' ככה לארץ הזו?

באותו יום שהכריזו אחינו שונאינו ומנדינו בערכאותיהם שאין בארץ ישראל את הזכות לכל מי שחפץ להקדיש עצמו לתורת ה' ועבודתו לעשות זאת - אבד חלק גדול מזכות התורה והגנתה. כשנאבדת הגנה זו - הננו נמצאים רח"ל בסכנה הגדולה ביותר שיכולה להיות! עד כאן דבריו.

מכח הנחה זו, הורה רבנו בעצם ימי המלחמה לאחד הר"מים החשובים שהיה צריך לנסוע למסור שיעורים בישיבה חשובה בדרום, במסגרת תפקידו לחזק ולרומם את בני הישיבה, ושאלו אם מותר לו לנסוע לשם, ואמר לו בזה הלשון: "הערבים מפחדים ממך, אתה יכול לנסוע".

כי העוסק בתורה באמת, נקרא עליו שם ה' - "וראו כל עמי הארץ כי שם ה' נקרא עליך ויראו ממך".
וסיפר לי אותו ר"מ דבר מופלא מאוד, כי באותם ימים ושעות שנסע במסירות ושהה בתוך הישיבה, אמר שיעורים ודיבר עם הבחורים בלימוד, לא היתה אפילו אזעקה אחת!
(מתוך האור - פניני הגרא"ל שטיינמן זצוק"ל)

בלי זכות התורה - אנחנו כאן בסכנה

בקיץ תשע"ד, בעת שהתנהלה המלחמה בעזה ["צוק איתן"], נחתו אלפי טילים על יושבי הארץ ובחסידי שמים היו רק פגיעות מועטות. באותם ימים נשאל מרן הגרא"ל שטיינמן זצוק"ל על מה עשה ה' ככה לארץ הזו, והשיב: אם כי אין איתנו מי שיכול להעיד על עצמו שהוא יודע דרכי שמים, אבל עלינו להתבונן בנעשה ולראות כי בעצם כל קיומנו בארץ הקדש כולו אינו בדרך טבעית כלל, בהיותנו מוקפים במיליוני שונאי בנפש, אשר כל חפצם הוא "אמרו לכו ונכחדים מגוי", ומבחינה טבעית יש ביכולתם לעשות זאת, וכל רגע שעובר בלי פגע - הוא כולו מתוך שמירת השי"ת השומר עמו ישראל.

כדי לזכות לשמירה זו, נדרשת זכות התורה, אשר רק היא בלבד מגנא ומצלא, ו"אני חומה - זו תורה, ושדי כמגדלות - אלו תלמידי חכמים".

עד היום שבו פרצה המלחמה, היתה באופן רשמי זכות לכל מי שחפץ לעסוק בתורה בארץ ישראל את האפשרות לעשות זאת.

הקב"ה הוא מקור השמחה בעולם, ומתי היתה עצבות לפניו? כשהדור מושחת במידות, כשאינ הארת פנים זה לזה...

אתה מחפש סגולות להצלחה בעסקים? תאיר פנים לזולת!

הוא לא שואל אותנו מדוע רצחת את גדול הדור, אלא שואל אותנו: "למה חרה לך ולמה נפלו פניך". רק לאחר מכן הוא מדבר אתו על מעשה הרציחה.

הבל לא נשא בעול עם חברו, ועל הפגם הזה שבמידות הוא התחייב מיתה!

ואכן, מצאנו שמתחייבים מיתה על פגם במידות טובות, שהרי זה היה עוונם של עשרים וארבעה אלף תלמידי רבי עקיבא, "שלא נהגו כבוד זה בזה" (יבמות סב ע"ב).

אתם צריכים לקומם ולהעמיד את העולם אחריכם, ואם אין לכם שלמות המידות - אין לכם זכות קיום!

בספר "רמתיים צופים" על התנא דבי אליהו, הביא בשם הרבי רבי בונים מפשיסחא זצ"ל, שאם אדם מקבל את חברו בסבר פנים יפות, באותו יום עסקיו מצליחים.

אתה מחפש סגולות להצלחה בעסקים? הנה! תאיר פנים לזולת. מגיע אדם זר לבית כנסת, תאיר לו פנים, תקבל אותו בסבר פנים יפות. אם תעשה כן, תראה את עסקיך מצליחים.

יהודי מארצות הברית עלה לארץ ישראל והתיישב בשכונת בית וגן בירושלים. אברך מהשכונה קיבל את פניו במאור פנים והביא לו רשימה של כל בתי הכנסת בבית וגן, פירוט של המניינים והשיעורים בכל בית כנסת, זמני התפילות והשיעורים.

היהודי התפעל מאוד מקבלת הפנים המיוחדת הזו. הוא הגיע מרחוק, המקום זר לו, הוא לא מכיר את השכונה, והנה טורחים כל כך עבורו כדי לסייע לו למצוא את בית הכנסת ואת שיעורי התורה המתאימים לו.

חלף זמן, ולאט לאט היהודי הסתגל לשכונה. לימים, בנו של אותו אברך חלה ל"ע, והיה צריך להטיס אותו לארצות הברית. עסקנים מהשכונה אספו כסף למימון ההוצאות הרפואיות הגדולות, אך עדיין היה חסר סכום כסף רציני.

ואז נודע הדבר לאותו יהודי. בלי אומר ודברים הוא יצר קשר עם העסקנים ונטל על עצמו להשלים את מלוא הסכום החסר. כאשר האברך הזה קיבל את פניו של התושב החדש בהושטת

חיוב מיתה בעוון אי נשיאה בעול

"והבל הביא גם הוא מבכורות צאנו ומחלבהן וישע ה' אל הבל ואל מנחתו" (ד, ז)

הבל היה קודש קדשים, הוא הביא מנחה לה' מן המובחר שבמובחר - מבכורות צאנו מחלביהם", והתורה מעידה שמנחתו היתה רצויה לפני ה' - "וישע ה' אל הבל ואל מנחתו". ומדוע אפוא נגזרה עליו מיתה?

אומר ה"כלי יקר", שהסיבה שנגזרה עליו מיתה היא, משום שהוא לא התעורר מעצמו להביא את הקרבנות, וכמו ששמע מן הכתוב: "והבל הביא גם הוא", דהיינו, שראה את קין מביא את קרבנו ועשה כמוהו.

אך הטעם הזה קשה, וכי בגלל שאדם אינו מתעורר מעצמו אלא לומד מן הזולת הוא מתחייב מיתה?

אומר רבי אליהו ברוך פינקל, כי המושגים של קין והבל היו אחרים לגמרי מהמושגים שלנו. קין והבל היו בפלטרין של מלך, הם היו בבריאת העולם, חיו בעולם שלם ומתוקן. בעולם כזה, התביעה על האדם גדולה הרבה יותר, וגם על דברים דקים שבדקים מתחייבים מיתה.

הוא מוסיף ומביא פירוש בשם האר"י ז"ל שהביא בשם הזוהר הקדוש, שהסיבה שהבל התחייב מיתה היא משום שהוא התרומם על ידי הקרבן למעלה נשגבה כל כך, עד שהוא הציץ בכבודו של הקב"ה, ומצאנו שמתחייבים על כך מיתה.

הוא מביא הסבר נוסף בשם גורי האר"י ז"ל: התביעה על הבל היתה על כך שהוא ראה שפניו של קין נפולים מכך שה' שעה אל מנחתו של הבל ולא שעה אל מנחתו של קין, וכפי שמעידה התורה: "ויחר לקין מאד ויפלו פניו", אך הבל העלים עינו מצערו של אחיו ולא שאל אותו למה נפלו פניו. אתה רואה את אחיך שרוי בצער, איך אתה יכול להתעלם מצערו? מדוע אתה לא מנסה להקל עליו?

צא ולמד ממידותיו של מקום. לאחר שהבל נרצח על ידי קין, הקב"ה פונה אל קין, ומה היתה השאלה הראשונה ששואל אותו?

רוצים לקבל את 'לקראת שבת' מדי שבוע ישירות למייל?

שלחו מייל ל- dirshu@dirshu.co.il

עצבות לפניו? כשהדור מושחת במידות, כשאין הארת פנים זה לזה.

בסוף תפילת שמונה-עשרה אנו אומרים: "שים שלום טובה וברכה... וברכנו אבינו כולנו יחד באור פניך כי באור פניך נתת לנו תורה וחיים אהבה וחסד צדקה ורחמים ברכה ושלום". רשימה ארוכה של כל סוגי הברכות. ומתי זוכים לכל זה? כשיש הארת פנים. שאלו את מרן הגאון רבי חיים קניבסקי זצ"ל: היכן מתפללים על שידוכים? והשיב: בברכת כהנים - "יאר ה' פניו אליך ויחנך". כאשר יש הארת פנים של הקב"ה, הוא יתן לך חן, וכך יבוא השידוך. ובמה הכל תלוי? במה תלוי כל הבית שיקימו אחר כך? בהארת פנים.

(רבי גואל אלקריף שליט"א - שש באמרתך בראשית)

עזרה, הוא, כמובן, עשה זאת לשם שמים ולא חשב על איזו תועלת אישית שתצמח לו. אבל זה שכרה של הסברת פנים לזולת! הוא האיר פנים לזולת, ומידה כנגד מידה ה' האיר לו פנים.

רבי חיים ברים זצ"ל היה אומר: הבקשה הגדולה ביותר שעם ישראל מבקשים מהקב"ה היא הבקשה בברכת המזון שבה אנחנו אומרים "הרחמן הוא יתפאר בנו לנצח נצחים". מתי ה' מתפאר? "ישמח ה' במעשיו" (תהלים קד, לא). ונאמר (דברי הימים א טז, כז): "עוז וחדוה במקומו", כשהקב"ה במקום שלו - תמיד יש רק שמחה.

אומר ה"כלי יקר": בסוף הפרשה נאמר (ו, ה-ו): "וירא ה' כי רעה רבת האדם... ויתעצב אל לבו". לא מצינו ביטוי חריף כזה בשום מקום אחר. הקב"ה הוא מקור השמחה בעולם, ומתי היתה

לפתוח את היום בטוב...

הצטרף אלינו וקבל את המייל היומי של 'דרשו'
'הפוח בכל יום' לתיבת המייל שלך

ככה מתחילים יום טוב במיוחד

סיפורים • חיזוקים • הלכה יומית • כתבות וראיונות • פרשת שבוע

להצטרפות נא שלחו מייל לכתובת

dirshu@dirshu.co.il

מה מברכים לפני אכילת קמח מצה ללא תוספות - 'המוציא' או 'מזונות'?

כמובן גם על הפירורים הקטנים שיאכל לאחריו. ופירורים שאין בהם כזית - אם יש להם 'תואר לחם', דהיינו שלא נימוחו לגמרי, וניכר שהם לחם, ברכתם המוציא; ואם אין להם 'תואר לחם', ברכתם 'מזונות', אף אם אוכל מהם כמות של 'קביעות סעודה' (ראה תקצירים קודמים).

[שו"ע קסח, י, משנ"ב מט, נג, נז, נח רס, וביה"ל ד"ה ואם; בו"מ דרשו, 42]

פירורי לחם, קמח מצה, וכדומה, ברכתם 'המוציא', ואף אם לא ניכר שמקורם בלחם, כיון שכל עוד לא נעשה בהם שינוי אחר מלבד הפירור או הטחינה, שם לחם עליהם. ואם הפירורים דונקו זה לזה על ידי תערובת כלשהי, כגון שמן; אך ללא בישול, טיגון או אפיה - דינם כז: פירור שיש בו 'כזית' מצד עצמו, כלומר, לא מחמת שהתחבר לפירור אחר, או מחמת שתפח במגעו עם נוזל - ברכתו המוציא, והברכה חלה

מה מברכים על חתיכות לחם שהונחו בתוך מרק רותח?

רותח; ולכן, חתיכות לחם שהונחו בצלחת מרק רותח אינן נחשבות כמבושלות. ופירורי לחם טחונים היטב, או קמח מצה, שנלושו במים ונאפו - דינם כלחם לכל דבר; ואם נילושו גם בשמן, ביצים וכדומה, ונאפו - ברכתם מזונות לפי כללי 'פת הבאה בכיסנין' (ראה במקורות).

[שו"ע קסח, י, משנ"ב מט, נ, נב, נג, נו רנט, שעה"צ נב, וביה"ל ד"ה ואם; וראה [שו"ע שם, ז; בו"מ דרשו, 44, 48 ר49]

פירורי לחם שבושלו, או טוגנו בשמן עמוק - פירור שיש בו 'כזית', מברך עליו המוציא, ופטר בכך גם את הפירורים הקטנים שיאכל לאחריו. ופירורים שאין בהם כזית - אף אם יש להם 'תואר לחם' (ראה לעיל), ברכתם 'מזונות', כיון ששם תבשיל עליהם, ולא שם לחם. וטיגון רגיל, שלא בשמן עמוק - יש אומרים, שספק אם נחשב כבישול; ויש אומרים, שנחשב כבישול. ובישול ב'כלי שני', אינו נחשב לבישול אף אם הנוזל שבתוכו

מהי ברכתו של המאכל 'מצה בְּרִי'?

יאכל את המאכל רק בתוך סעודת פת. ודיון זה נוגע אף לבני ספרד המברכים בשאר ימות השנה 'מזונות' על המצה, (ראה תקציר לשלשום) - אם משום שבימות הפסח אף הם מברכים עליה המוציא; ואם משום שאם אין למאכל זה תואר לחם, לא יברכו עליו המוציא אף באוכלם ממנו כמות של 'קביעות סעודה', כנ"ל. [משנ"ב קסח, נז; ביאורים ומוספים דרשו, 47]

על פי הכללים האמורים לעיל, דינם הפוסקים בדינו של מאכל 'מצה בְּרִי', העשוי משברי מצה הבלולים בביצה ומטוגנים במעט שמן, ואין אפילו באחד מהם 'כזית': יש אומרים, שאין לשברי המצה 'תואר לחם', וטיגונם אינו נחשב כבישול, ולכן ברכתו 'המוציא'; ויש אומרים, שאין לשברי המצה תואר לחם, וברכתו 'מזונות'. ויש אומרים, שאם לא בישל את שברי המצה תחילה,

* מאכל שאחד ממרכיביו הוא מחמשת מיני דגן, ברכתו 'מזונות'. אולם, מאפה ממיני דגן, אשר הוסיפו לו לאחר תום האפיה שכבה עבה שאין בה תערובת של דגן - יש לברך על התוספת בנפרד.
* האוכל גלידה בגביע, לדעת פוסקים רבים יברך רק על הגלידה ולא על הגביע, כיון שהוא 'טפל' לגלידה, ואין מטרת האוכל לאכול אותו אלא את הגלידה.
* האוכל סעודת פת, פוטר בברכת 'המוציא' את כל מה שנאכל בסעודה כחלק ממנה, דהיינו במטרה להשביע. אבל מאכל הנאכל לשם קינוח ולתענוג בעלמא - כגון גלידה - יש לברך לפני אכילתו.

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

הסבו דירת מגורים לבית כנסת - מה דין הדירות שמעליה?

אמבטיה, או חדרי שינה, בשטח שמעל בית הכנסת, ובמיוחד בשטח שמעל ארון הקודש. ונחלקו הפוסקים אם חומרא זו היא רק ביחס לקומה הצמודה לבית הכנסת, או גם ביחס ליתר הקומות שמעליו.

[שו"ע קנא, יב, ומשנ"ב מא; וראה שם מב; בו"מ דרשו, 63 ו-66; וראה שם, 70]

מותר להסב דירה בבנין מגורים לבית כנסת, אף שבקומה שמעליה יש דירה שבה בית הכסא, אמבטיה וחדרי שינה; ובהתאם, מותר לדור מעליה כרגיל. ויש מחמירים שלא להסב דירה כזו לבית כנסת, ושלא לדור מעליה אם הוסבה לבית כנסת; ויש שכתב שהמנהג להחמיר כדעתם, ולא להעמיד בית הכסא,

* תוכנית יומית מענייני דיומא

בהגשת הרב אברהם פוקס

* מידע כולל לנבחני דרשו על מועדי

המבחנים מסלולי הלימוד ועוד

* שיעורים על הדף היומי

הירושלמי בעברית ובאידיש

* שיעורי משנה ברורה לפי

סדר דף היומי בהלכה

* שיעורים על הדף היומי ועל כל

הש"ס ממבחר מגידי השיעורים

* שיעורים מבוארים בעיון לביאורי

תוס' על פי סדר הדף היומי

הכל במקום אחד

קו השיעורים של 'דרשו' *4992 או 077-2222-666